

תורה אור • פרשת בראשית • מאמר 6

לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו

”לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/torah-ohr/bereishis/6](https://likuteitorah.com/he/torah-ohr/bereishis/6)

1 לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו. כתיב כי שמש ומגן הוי"ה אלקים.

"לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו". כתוב: "כי שמש ומגן הוי"ה אלקים".

פ"י הוי"ה הוא גילוי והמשכת ההארה להיות מקור להתהוות העולמות כי הוי"ה מלשון התהוות כנודע.

כלומר, הוי"ה הוא גילוי והמשכה של האור, כדי שיהיה מקור להתהוות העולמות, שכן הוי"ה קשור ללשון "התהוות", כידוע.

אך אם היה הארה זו מתגלית ונמשכת להיות חיות לנבראים כמו שהיא בעצמותה לא היו הנבראים כלל על אופן שהם עתה

אך אילו האור הזה היה מתגלה ונמשך להיות חיות לנבראים כפי שהוא בעצמותו, הנבראים לא היו מתקיימים כלל באופן שבו הם מתקיימים כעת;

כי לא היה יכול להיות מציאות יש ונפרד כמו שהוא עתה מאחר שאור וחיות המהוה היה מאיר עליו בגילוי אלא היו בבחי' ביטול המציאות מכל וכל כמו שהוא קמ"י [קמ"ה] ית' דכולא כלא חשיבי.

שכן לא הייתה יכולה להתקיים מציאות של "יש" נפרד [דבר הנתפס כעצמאי], כפי שהיא כעת, מאחר שהאור והחיות המהווים אותו היו מאירים עליו בגלוי; אלא הנבראים היו נתונים בביטול מוחלט של המציאות, כפי שהיא לפניו ית', שלפניו "דכולא כלא חשיבי".

2 ולזאת עשה השי"ת [השם יתברך] מגן ונרתק לשם הוי"ה והוא בחי' שם אלקים שמעלים ומסתיר תוקף ההארה

לכן עשה ה' יתברך מגן ונרתק לשם הוי"ה, וזו בחינת שם אלקים, המעלים ומסתיר את עוצמת ההארה,

והיינו ע"י גבורות וצמצומים ואז יכול להיות התהוות היש ונפרד וזהו פ"י שם אלקים לשון שררה כי אין מלך בלא עם.

כלומר, באמצעות גבורות וצמצומים, ואז יכולה להיווצר מציאות ה"יש" והנפרד. וזהו פירוש השם אלקים: הוא מבטא שלטון, שהרי "אין מלך בלא עם".

ובחי' זו הוא הנק' ג"כ בשם שכינה כי שכינה הוא מלשון ושכנתי בתוכם שע"י מדה זו הוא מתלבש בנבראים

בחינה זו נקראת גם שכינה, שכן שכינה היא מלשון "ושכנתי בתוכם"; באמצעות מידה זו הוא מתלבש בנבראים;

משא"כ אם היה ההארה מתגלית כמו שהיא בעצמותה לא היו הנבראים יכולים להכיל אותה כלל וכנ"ל.

ואילו ההארה הייתה מתגלה כפי שהיא בעצמותה, הנבראים לא היו יכולים להכיל אותה כלל, כפי שנאמר לעיל.

3 והנה נזי' [נזכר] בדרז"ל [בדברי רבותינו זכרונם לברכה] ענין גלות השכינה כמו שאמרו גלו לאדום שכינה עמהם גלו לבבל כו'.

והנה, ענין גלות השכינה נזכר בדברי חז"ל, זכרונם לברכה, שאמרו: "גלו לאדום שכינה עמהם גלו לבבל כו", וכו'.

וענין גלות זה הוא כך בהיות כי תכלית ירידת והמשכת אור אלקותו ית' שנמשך להתלבש בנבראים ולהחיותן ע"י צמצום דשם אלקים כנ"ל עד שיהיו מתהווים באופן שהם בחי' יש ונפרד. הוא כשכיל שאח"כ יתבטל היש לאין

ענין גלות זו הוא כך: תכלית ירידתו והמשכתו של אור אלקותו יתברך, הנמשך כדי להתלבש בנבראים ולהחיותם באמצעות צמצום של שם אלקים, כפי שנתבאר לעיל, עד שהם מתהווים באופן שהם בבחינת יש ונפרד, היא שלאחר מכן היש יתבטל לאין,

ע"ד מ"ש וצבא השמים לך משתחווים שכל המלאכים צבא מעלה מיכאל וגבריאל כו' עם שהם בחי' יש ודבר אבל הם בטלים אל האין.

על דרך מה שנאמר "וצבא השמים לך משתחווים": כל המלאכים, צבא מעלה, מיכאל וגבריאל וכו', אף שהם בבחינת יש ודבר, בטלים לאין.

4 וזהו נח"ר [נחת רוח] לפניו ית' שיהיה יש ושיתבטל ובזאת דוקא הוא חפץ. ובשכיל זה היה ירידת הארת אלקותו ע"י העלמים והסתרים עד שיהיה התהוות היש כנ"ל וכדכתיב כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וגו'.

וזהו נחת הרוח שלפניו יתברך: שיהיה "יש" ושיתבטל; ודווקא בכך הוא חפץ. לשם כך ירדה הארת אלקותו דרך העלמות והסתרים, עד שהתהווה ה"יש", כפי שנתבאר לעיל; וכמו שכתוב: "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וגו'".

אבל בחיי גלות השכינה הוא כשנמשך הארת אלקותו ית' הנקי בשם שכינה ומתלבשת בעי' [בשבעים] שרים להחיותן והם יש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] לי יאורי כו' רק דקרו ליה אלקא דאלקיא.

אבל גלות השכינה היא כאשר הארת אלקותו יתברך, הנקראת בשם שכינה, נמשכת ומתלבשת בשבעים השרים כדי להחיותם, והם יש ודבר בפני עצמם — "לי יאורי כו" — ורק קוראים לו "אלקא דאלקיא".

אשר זהו בחיי גלות ממש מאחר שלא נעשה בחיי ביטול אח"כ מירידה זו.

וזהו גלות ממש, שכן בעקבות ירידה זו לא נעשה לאחר מכן ביטול.

וזהו הפך הכוונה כנ"ל והוא סוד גלות השכינה שהארת אלקות מקור חי העולמים נשפלת ונגלית עד תחתית המדרגות שהם מדור הקליפות והיכלות החיצונים וכנודע:

וזהו היפך הכוונה, כפי שנתבאר לעיל; וזהו סוד גלות השכינה: הארת אלקות, מקור חיי העולמים, מושפלת ומתגלית עד לתחתית המדרגות, שהן מדור הקליפות וההיכלות החיצונים, וכידוע.

5 והנה השכינה נקראת בכתוב בשם מראה. כמ"ש במראה אליו אתודע. והענין שהוא עד"מ כמו המראה

הגשמית שפעולתה להראות לאדם מה שמלאחוריו

השכינה נקראת בכתוב בשם "מראה", כפי שנאמר: "במראה אליו אתודע". העניין הוא, בדרך משל, כמו ראי גשמי, שתפקידו להראות לאדם את מה שנמצא מאחוריו.

והיינו ע"י שהזכוכית מצופה בצפוי כסף שהוא מכסה ומסתיר על הזכוכית ומונע את הראות בלתי תוכל להתפשט עוד להלאה.

הדבר מתאפשר מפני שהזכוכית מצופה בצפוי כסף, המכסה ומסתיר את הזכוכית וחוסם את קו הראייה, כך שאינו יכול להמשיך הלאה.

ומחמת העכוב והמניעה נעשה אור חוזר עד שתפול הראות גם לאחוריו (והוא מכח הזכוכית והצפוי) מה שלא היה יכול לראות אם לא היה צפוי זה.

ובגלל העיכוב והחסימה נוצר אור חוזר, עד שהראייה מגיעה גם אל מה שנמצא מאחוריו (וזה מכוח הזכוכית והציפוי) — דבר שלא היה יכול לראות אלמלא ציפוי זה.

אך מ"מ היינו דוקא כשהיא מצופה ומכוסה בכסוי דק וקלוש כמו הכסף אבל כשהיא מכוסה בכיסוי עב וחשוך לא יראה בה כלום.

אולם הדבר אפשרי דוקא כשהיא מצופה ומכוסה בכיסוי דק ועדין, כמו כסף; אבל כשהיא מכוסה בכיסוי עבה וכהה, אי אפשר לראות בה דבר.

6 וכך יובן הנמשל. והוא כי הנה שם הוי"ה הוא בבחי' המשכה מלמעלה למטה כנ"ל

וכך יש להבין את המשל המקביל. שם הוי"ה הוא בחינת המשכה מלמעלה למטה, כפי שנאמר לעיל;

ובחי' מל' ית' שהוא הנק' בשם אלקים היינו בחי' צמצום והסתר שבה מסתתר^[מסתרת] ומתעלמת ההארה בלתי תתפשט ותתגלה עוד כנ"ל.

ומדרגת מלכותו יתברך, הנקראת בשם אלקים, היא בחינת צמצום והסתר, שבה ההארה מוסתרת ונעלמת, ואינה מתפשטת ומתגלה עוד, כפי שנאמר לעיל.

ומחמת צמצום והעלם זה נעשה אור חוזר שהוא חוזר ועולה למעלה מעלה יותר מכפי ערך כח מקור ההארה המתפשטת דשם הוי"ה

ומחמת הצמצום וההסתר האלה נוצר אור חוזר, השב ועולה מעלה מעלה, למעלה מכפי מידת כוחו של מקור ההארה המתפשטת של שם הוי"ה;

וכמ"ש אשת חיל עט"ב^[עטרת בעלה] וכתוב והיה אור הלבנה כאור החמה כו'. והיינו כמשל המראה שע"י הכיסוי המסתיר ומונע התפשטות ההארה נעשה או"ח^[אור חוזר] עד למרחק וד"ל^[ודי למבין].

וכמו שכתוב, "אשת חיל עט"ב", וכן כתוב, "והיה אור הלבנה כאור החמה" וכו'. והיינו כמו במשל המראה: באמצעות הכיסוי המסתיר ומונע את התפשטות ההארה, נוצר אור חוזר המגיע למרחק, ודי למבין.

וז"ש^[וזהו שכתוב] עולת שבת בשבתו. וכן מ"ש רז"ל^[רכותינו זכרונם לברכה] (כתובות סא) ע"פ בעולת בעל בעלייתו של בעל עולה עמו כו'.

וזהו שנאמר על קורבן העולה של שבת: "עולת שבת בשבתו". וכן אמרו חז"ל (כתובות סא) על הפסוק "בעולת בעל": "בעלייתו של בעל עולה עמו" וכו'.

ועמ"ש ע"פ הראיני את מראיך כו' שזהו ג"כ ענין ירידת הנשמה בגוף המסתיר שהוא צורך עליה לחזור ממטה למעלה להתכלל באור ה' כו'.

וראה מה שנכתב על הפסוק "הראיני את מראיך", שגם זה עניינו ירידת הנשמה אל תוך הגוף המסתיר, לשם עלייה — לשוב מלמטה למעלה ולהיכלל באור ה' וכו'.

7 והוא ג"כ מ"ש ויעש ה' אלקים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם שהוא בחי' לבוש המכסה ומעלים וע"י לבוש והעלם זה נעשה אח"כ הכאת האור חוזר כנ"ל.

וזהו גם מה שנאמר: "ויעש ה' אלקים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם". זהו עניינו של לבוש המכסה ומסתיר; ובאמצעות הלבוש וההסתר הזה נוצרת לאחר מכן הכאת האור החוזר, כפי שנאמר לעיל.

וזהו לא טוב היות האדם לבדו. פ"י וענין היות האדם לבדו היינו להיות הכל המשכה בבחי' גילוי מלמעלה שז"ס [שזה סוד] אדם העליון שם מ"ה [שם מ"ה] על הכסא דמות כמראה אדם כו'

וזהו "לא טוב היות האדם לבדו". פירוש הדבר הוא, שהאדם יהיה לבדו, כלומר, הכול יהיה המשכה בגילוי מלמעלה — וזהו סוד אדם העליון, שם מ"ה, "על הכסא דמות כמראה אדם" וכו' —

שיהיה בבחי' גילוי מאליו ומעצמו למטה שאז היה הכל בבחי' ביטול כמו שהוא למעלה בבחי' יחודא [יחודא עילאה] דכולא כלא חשיבי כאין ואפס וזהו היות האדם לבדו ר"ל [רוצה לומר] שהי' [שהיה] הכל בביטול אליו ית'.

כך שהדבר יהיה בגילוי למטה מאליו ומעצמו; ואז הכול יהיה במצב של ביטול, כפי שהוא למעלה, בבחינת יחודא עילאה, שבה "דכולא כלא חשיבי כאין ואפס". וזהו "היות האדם לבדו", כלומר, הכול יהיה בטל אליו ית'.

אעשה לו עזר כנגדו שיהיה עזר וסיוע מבחי' כנגדו דוקא דהיינו מבחי' הצמצום וההסתר המנגד להתפשטות ההארה כנ"ל שמחמת זה מתהווה הגוף ונפש הבהמית שהם בחי' יש ונפרדים כנ"ל

"אעשה לו עזר כנגדו": שתהיה עזרה וסיוע דווקא מבחינת "כנגדו", כלומר, מבחינת הצמצום וההסתר המתנגדים להתפשטות ההארה, כפי שנאמר לעיל; בשל כך מתהווים הגוף והנפש הבהמית, שהם בחינת "יש" ונפרדים, כפי שנאמר לעיל;

ומזה דוקא יהיה העזר כי מהעלם זה נעשה אח"כ או"י [אור חוזר] למעלה מעלה.

ודווקא מכך תבוא העזרה, שכן מן ההסתר הזה נוצר לאחר מכן אור חוזר העולה מעלה מעלה.

8 וכמ"ש צחוק עשה לי אלקים שעיקר הצחוק והתענוג לע"ל [לעתיד לבוא] ישמח ה' במעשיו נמשך משם אלקים

וכמו שכתוב, "צחוק עשה לי אלקים": עיקר הצחוק והתענוג לעתיד לבוא — "ישמח ה' במעשיו" — נמשך משם אלקים,

כמ"ש במ"א שע"ז יהיה אח"כ הגילוי מבחי' שלמעלה משם הוי"ה כמ"ש עד יעבור עמך הוי"ה והוא בחי' אשר לא ישב אדם שם כמ"ש ע"פ בעטרה שעטרה לו אמו כו'.

כפי שהוסבר במקום אחר, באמצעות כך תתגלה לאחר מכן בחינה שלמעלה משם הוי', ככתוב: "עד יעבור עמך הוי"; וזוהי הבחינה "אשר לא ישב אדם שם", כפי שהוסבר על הפסוק "בעטרה שעטרה לו אמו" וכו'.

9 והנה אחר חטא אדה"ר [אדם הראשון] כתיב כתנות עור בעי"ן.

והנה לאחר חטאו של אדם הראשון נאמר "כתנות עור", בעי"ן.

כי מקודם החטא היה כסוי וההעלם דק ביותר דהכתיב ויניחחו בגי"ע [בגן עדן] כו' אבל אחר החטא הוא בחי' הכנגדו ביותר שהוא בחי' קליפת נוגה וזהו ענין כתנות עור.

שהרי לפני החטא היה הכיסוי וההעלם דק ביותר, כפי שנאמר "ויניחחו בגי"ע" וכו'; אבל לאחר החטא זו בחינת מה שמנגד לו במידה הגדולה ביותר, בחינת קליפת נוגה; וזהו ענין "כתנות עור".

כי הנה עיקר ענין יניקת החיצונים הוא ע"י העור כי יניקתם הוא מבחי' השערות כמ"ש כרחל לפני גוזזיה נאלמה (עמ"ש פ' פנחס ע"פ צו את קרבני כו')

שהרי עיקר יניקתם של החיצונים הוא דרך העור, שכן יניקתם היא מבחינת השערות, כפי שנאמר "כרחל לפני גוזזיה נאלמה" (ועיינו במה שנכתב בפרשת פנחס על הפסוק "צו את קרבני כו").

ועיקר צמיחת השערות הוא ע"י העור שיש בו גומות שמהם השערות צומחות כו' כמ"ש גבי פרה אדומה היו בה שתי שערות בתוך גומא א' פסולה כו'

ועיקר צמיחת השערות היא באמצעות העור, שיש בו גומות שמהן השערות צומחות וכו', כפי שנאמר לגבי פרה אדומה: "היו בה שתי שערות בתוך גומא א' פסולה" וכו';

ובפרק העור והרוטב נקב שאין הדיו עובר עליו כו' ולכן העבודה הוא עד"מ עבוד עורות.

ובפרק העור והרוטב נאמר: "נקב שאין הדיו עובר עליו" וכו'; ולכן העבודה היא, בדרך משל, עיבוד עורות.

10 וזה נקי עובד אלקים שמתקן הסתר בחי העור הנ"ל הנמשך משם אלקים להיות אתהפכא חשוכא לנהורא כו'.

וזה נקרא "עובד אלקים" (oved): מי שמתקן את ההסתר שבבחינת העור שהוזכרה לעיל, הנמשך משם אלקים, כדי שתהיה "אתהפכא חשוכא לנהורא" וכו'.

ולכן נאמר ויעש ה' אלקים לאדם ולאשתו כתנות עור שני שמות כו'. וגם הפי' דשני שמות קאי לאדם ולאשתו לאדם עשה שם הוי"ה ולאשתו שם אלקים.

לכן נאמר: "ויעש ה' אלקים לאדם ולאשתו כתנות עור" — שני שמות וכו'. פירוש נוסף הוא ששני השמות מוסכים על "לאדם ולאשתו": שם הוי"ה עשה אותם לאדם, ושם אלקים לאשתו.

11 וחנוך היה תופר מנעלים פי' לאחר שנתקן בחי העור הנ"ל ע"י כתנות עור דאדם וחוה תפר מהם חנוך מנעלים כמ"ש ענין זה ע"פ מה יפו פעמיך בנעלים כו' ע"ש.

"וחנוך היה תופר מנעלים", כלומר, לאחר שבחינת העור שהוזכרה לעיל נתקנה באמצעות כתנות העור של אדם וחוה, חנוך תפר מהם נעליים, כפי שמוסבר בעניין זה על הפסוק "מה יפו פעמיך בנעלים" וכו'; עיינו שם.

ומ"מ גם אילו לא חטא אדה"ר [אדם הראשון] ולא היה קליפת נוגה מ"מ היה שיך עזר מבחי כנגדו רק שהיה בחי הכנגדו בדקות יותר.

אף על פי כן, גם אילו אדם הראשון לא חטא ולא הייתה קליפת נוגה [קליפה שיש בה תערוכת של טוב ורע], עדיין היה מקום לעזר מבחינת "כנגדו"; אלא שבחינת "כנגדו" הייתה מעודנת יותר.

12 והוא שהיתה העבודה להעלות מתחת הפרס' [הפרסא] כי יש בחי פרסא בכל העולמות שמה שתחת הפרסא אינו ממהות שלמעלה מן הפרסא

כלומר, העבודה הייתה להעלות את מה שמתחת לפרסא [מחיצה], שכן בכל העולמות יש בחינה של פרסא, ומה שמתחת לפרסא אינו מאותה מהות של מה שלמעלה מן הפרסא;

כמו באדם יש בחי פרסא שהוא חצר הכבד המפסיק ומבדיל והרי כל בחי האדם המוח והלב וכל החושים הן למעלה מן הפרסא.

כמו שבאדם יש בחינת פרסא, שהיא הסרעפת, המפסיקה ומבדילה; ואכן, כל הבחינות [העיקריות] שבאדם — המוח, הלב וכל החושים — נמצאות מעל לפרסא.

13 ומה שלמטה מן הפרסא אינו ע"ד מהות הכחות המעולים שלמעלה מהפרסא. ועד"ז יובן למעלה בענין בחינת פרסא שיש בעולמות דקדושה עצמן בין אצ"י לבריאה כו'.

ומה שמתחת לפרסא (מחיצה) אינו דומה במהותו לכוחות הנעלים שמעל לפרסא. וכך ניתן להבין גם למעלה, בענין בחינת פרסא הקיימת בעולמות הקדושה עצמם, בין אצילות לבריאה וכו'.

לכן היה שייך להעלות מתחת הפרסא אף גם בבחי' היותו קודם החטא וזה היה ענין העזר כנגדו בכוונת הבריאה. אבל אחר החטא הוא עזר כנגדו ענין בירור קליפת נוגה.

לכן היה מקום להעלות את מה שמתחת לפרסא, גם במצב שלפני החטא, וזה היה ענין "עזר כנגדו" בכוונת הבריאה. אך לאחר החטא, ענין "עזר כנגדו" הוא בירור קליפת נוגה (קליפה המעורבת בטוב וברע).

14 וזהו ענין ויגרש את האדם כו' ומ"מ גם בחי' זו נמשל לצפוי דק וקלוש שיוכל להיות ממנו אור חוזר. וזהו ענין "ויגרש את האדם" וכו'. ואף על פי כן, גם בחינה זו נמשלה לציפוי דק וקלוש, שממנו יכול להיווצר אור חוזר.

כי ק"נ [קליפת נוגה] היא כלולה מטו"ר [מטוב ורע] והוא חיות כל דברים המותרים כו' שנק' היתר שאינו אסור וקשור בידי החיצו' [החיצונים] ויוכל להעלות הטוב בבחי' אור חוזר כו'.

כי קליפת נוגה מורכבת מטוב ורע, והיא החיות של כל הדברים המותרים וכו', הנקראים "היתר" (מלשון שחרור), שכן אינם אסורים וקשורים בידי החיצונים, וניתן להעלות את הטוב שבהם בבחינת אור חוזר וכו'.

15 ובכ"ז [ובכל זה] יובן מה שאומרים בברכת חתנים בברכת שמח תשמח חתן וכלה ובברכה אחרונה שהיא אשר ברא אומרים משמח חתן עם הכלה

ועם כל זאת יובן מה שאומרים בכרכות הנישואין: בברכת "שמח תשמח" אומרים "משמח חתן וכלה", ובברכה האחרונה, שהיא "אשר ברא", אומרים "משמח חתן עם הכלה".

פ"י כי הכלה היא בחי' מל'.

כלומר, הכלה היא בחינת מלכות.

תחלה היא מקבלת האור מהחתן שנמשך מעלמא דדכורא בעלמא דנוקבא. וזהו חתן וכלה. אמנם אח"כ הוא משמח חתן עם הכלה שע"י הכלה הוא משמח את החתן שהרי נעשה לו עזר ממש ותוספת אור מבחי' כנגדו כנ"ל. וזהו שנעשית עטרה לבעלה:

תחילה היא מקבלת את האור מן החתן, הנמשך מעלמא דדכורא [העולם הזכרי] אל עלמא דנוקבא [העולם הנקבי]; וזהו "חתן וכלה". אולם לאחר מכן נאמר "משמח חתן עם הכלה": באמצעות הכלה הוא משמח את החתן, שהרי היא נעשית לו עזר ממש ותוספת אור מבחינת "כנגדו", כפי שנאמר לעיל. וכך היא נעשית "עטרה לבעלה".

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY-NC 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. בתי כנסת, מוסדות חינוך ומפעלים ללא כוונת רווח רשאים להעתיק, להדפיס ולהפיץ אותה בחופשיות, ולבקש תרומות לכיסוי עלות ההדפסה; אסור למכור אותה לעולם. יש לציין את הוצאת קה"ת ואת <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/> ואת [likuteitorah.com](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של [likuteitorah.com](https://www.likuteitorah.com) בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). להלן למוד, וברכות הרבי: [/likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha](https://www.likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha) (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיום חגיגי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל-Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © [likuteitorah.com](https://www.likuteitorah.com)

מתוך [/likuteitorah.com/he/torah-ohr/bereishis/6/](https://www.likuteitorah.com/he/torah-ohr/bereishis/6/)

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק